

[Hans Hansen (Rørby).]

vare eller opnaa Forrettheder, kan ønske at faa Landstinget omdannet til et Erhvervsting.

Landstinget maa bort af vor Forfatning, for at Folkeviljen kan faa frit Løb og fuldt Ansvar. Den nuværende forfatningsmæssige sammensætning af Landstinget er uholdbar, og den lader sig heller ikke forsvare. Den Afstemning, der fandt Sted ved Valgmandsvalget den 15. September i Aar, virker direkte 16 Aar frem i Tiden — og egentlig endnu længere, hvis det skal gøres nøjagtigt op. Og jeg vil tro, at Partiet Venstre i Særdeleshed, i hvert Fald hvis det agter at føre liberal Politik, maa være interesseret i at faa Landstinget bort, for at der kan gives fri Bane for en Frihedspolitik, naar det politiske Tidehverv er inde. En Befæstelse af Folkestyret maa og skulde gerne blive Resultatet af det afholdte Landstingsvalg.

Den af Statsministeren bebudede Reform af Valgloven, ifølge hvilken Stemmerne skal have lige Vægt — som det hedder —, skal ogsaa anerkendes og støttes af min Gruppe, og jeg henstiller til Regeringen, at man gør Skridtet fuldt ud, saaledes at Grundlaget lægges for et virkeligt Folkestyre, saaledes at Vælgerne virkelig kan bestemme, hvem de vil have til Styrere. I fri Valgret har vi Midlet hertil, og jeg henstiller til Regeringen, at den gør hele Landet til een Valgkreds og lader Vælgerne stemme paa hvem de vil og saa lader de valgte Repræsentanter stemme i Rigsdagen med det Antal Stemmer, de er valgt med; og lad saa ogsaa Vælgerne faa Adgang til at trække deres Stemme tilbage eller flytte deres Stemme, naar de ønsker det! Rent teknisk kan denne Valgmaade indrettes med et hvilket som helst Antal Rigsdagsmænd, og derved kan man skabe baade direkte Forbindelse mellem den enkelte Rigsdagsmand og hans Vælgere og samtidig sørge for, at Stemmerne faar lige Vægt i Stedet for det nuværende Forhold, hvorefter Rigsdagsmændenes Stemmer har lige Vægt uden Hensyn til Vælgerstemmerne.

Forinden jeg gaar over til at fremsætte et Par almindelige Betragtninger, vil jeg gerne stille et Par Spørgsmaal til den højtærede Handelsminister. I Foraaret 1934 vedtog Rigsdagen et Lovforslag om Kontrol med visse Spare- og Udlaansvirksomheder. Loven gav Sparekassetilsynet og Handelsministeren overmaade vidtgaaende Bemyndigelse til Indgriben over for de Sparevirksomheder, der her var Tale om. Efter Lovforslagets Vedtagelse blev to Institutioner,

nemlig „Dansk Spare- og Byggeforening“ og „J. A. K.“'s Finansieringsafdeling, godkendt, efter at de havde opfyldt de Krav, som Sparekassetilsynet stillede til dem. Men allerede i Vinter beordrede Sparekassetilsynet „Dansk Spare- og Byggeforening“ i Likvidation, skønt, efter hvad jeg har erfaret, denne Forenings Stilling omtrent var den samme, som da den blev godkendt.

Det forekommer mig uheldigt, at en saadan Fremgangsmaade fra Sparekassetilsynets Side kan finde Sted, og den har da ogsaa skabt den mest levende Utilfredshed inden for „Dansk Spare- og Byggeforening“'s Medlemskreds. Men ogsaa hos „J. A. K.“ er Stemningen over for Sparekassetilsynet bitter. Det hævdes, at Tilsynet Gang paa Gang beordrer iværksat kostbare Revisioner — naturligvis paa Foreningens Bekostning —, hvis eneste Formaal hævdes at være at søge et Paaskud til at faa Foreningerne stoppet. Utrygheden over for Sparekassetilsynets Virksomhed paa disse Felter er derfor stor og udbredt langt ud over de to Foreningers Medlemskreds.

Jeg tror derfor, det vil være nødvendigt for den højtærede Handelsminister under Finanslovdebatten at give Rigsdagen en detailleret Redegørelse for Sparekassetilsynets Virksomhed paa disse Omraader, saa vi bliver i Stand til at skønne over, hvorvidt Utryghedsfølelsen er berettiget eller ikke. Loven af 2. Maj 1934 er en udpræget Bemyndigelseslov, og det maa derfor være Rigsdagens Ret og Pligt at føre Kontrol med, at den vidtgaende Bemyndigelse, som er givet, ikke overskrider, hvad der fornuftigvis maa lægges i den. Jeg vil derfor bede den højtærede Handelsminister om at give en Redegørelse af, hvorfor Sparekassetilsynet maatte kræve „Dansk Spare- og Byggeforening“ bragt under Likvidation allerede halvandet Aar efter, at den var godkendt.

Det Haab, som jeg udtalte fra dette Sted ved tredie Behandling af Tillægsbevillingslovsforslaget i Foraaret om, at Landstinget ved det Valg, som nu har fundet Sted, maatte berede sin egen Begravelse, er nu sket Fyldest, og det var kun godt, at Valget gik, som det gik. Det var en uholdbar og uforsvarlig Tilstand, at et Mindretal i Befolkningen kunde have et Flertal af Medlemmer i Landstinget. Magt og Ansvar maa følges ad; det gælder i alle Forhold, ogsaa og ikke mindst i det politiske Liv. Det vil forhaabentlig virke som et frisk Pust i Lovgivningsarbejdet, at Regeringen og Folkeflertallet faar det fulde Ansvar, og at vi kan slippe for den forargelige Kom-